

Механізм управління конкурентоспроможністю підприємства

Розробка механізму управління конкурентоспроможністю підприємства є надзвичайно важливим етапом у забезпеченні його стійкого розвитку та успішного функціонування на ринку. Сучасне економічне середовище характеризується високою динамічністю, глобалізацією та посиленою конкуренцією, що вимагає від підприємств постійного вдосконалення власних стратегій і процесів. Механізм управління конкурентоспроможністю дозволяє систематизувати діяльність підприємства, визначати ключові напрями формування конкурентних переваг та ефективно використовувати наявні ресурси. Він включає як внутрішні фактори, які знаходяться під контролем менеджменту суб'єктів господарювання, так і врахування зовнішніх умов ринкового середовища.

Ефективно побудований механізм управління конкурентоспроможністю сприяє підвищенню якості продукції та послуг, оптимізації виробничих процесів, розвитку інноваційного потенціалу та зміцненню бренду. Крім того, він забезпечує своєчасну адаптацію підприємства до змін зовнішніх факторів та дозволяє передбачати потенційні загрози і можливості. Використання такого механізму дозволяє формувати стратегічні пріоритети та приймати обґрунтовані управлінські рішення, що підвищують ефективність бізнесу. Важливим аспектом є також оцінка результатів управлінської діяльності та коригування стратегії у разі потреби. Розробка механізму управління конкурентоспроможністю забезпечує системний підхід до розвитку підприємства і сприяє довгостроковому зміцненню його позицій на ринку. Отже, цей процес є невід'ємною складовою сучасного менеджменту та ключовим інструментом досягнення економічної ефективності [1; 2].

Механізм управління конкурентоспроможністю підприємства – це комплекс організаційних, економічних та управлінських засобів і дій, спрямованих на формування, підтримку та посилення конкурентних переваг підприємства на ринку. Він поєднує методи, інструменти, важелі та підсистеми управління, що дозволяють оцінювати внутрішні і зовнішні фактори, планувати стратегії розвитку та коригувати діяльність відповідно до змін кон'юнктури ринку. Механізм забезпечує координацію виробничих, маркетингових, інноваційних та фінансових процесів для підвищення ефективності та адаптивності підприємства [3].

Формування та реалізація механізму управління конкурентоспроможністю в системі управління підприємством є доцільним з боку керівництва для встановлення оперативного реагування на зміни впливу зовнішнього і внутрішнього середовища відповідно до обраної стратегії, що в подальшому буде створювати умови для досягнення заданого рівня конкурентоспроможності підприємства на ринку відносно конкурентів [2].

Процес управління конкурентоспроможністю підприємства є поетапним і системним, що дозволяє послідовно формувати та реалізовувати конкурентні переваги. Кожен етап – від аналізу та діагностики до контролю і коригування – виконує конкретні функції, спрямовані на підвищення ефективності та стійкості підприємства на ринку. Чітке визначення цілей і стратегій забезпечує скоординованість дій усіх підрозділів та оптимальне використання ресурсів. Впровадження такого процесу дозволяє підприємству адаптуватися до змін зовнішнього середовища, підвищувати якість продукції та послуг і забезпечувати довгостроковий розвиток.

Таким чином, механізм управління конкурентоспроможністю підприємства є ключовим інструментом забезпечення його стійкого розвитку та ефективного функціонування на ринку. Він поєднує методи, інструменти, важелі та підсистеми, що дозволяють оцінювати внутрішні й зовнішні фактори та приймати обґрунтовані управлінські рішення. Результативність механізму залежить від чіткої структури системи управління, яка включає цільову, забезпечуючу, функціональну та процесну підсистеми. Поетапний підхід до управління забезпечує послідовність дій і контроль за досягненням стратегічних цілей. Отже, розробка та впровадження ефективного механізму є необхідною умовою підвищення конкурентоспроможності та довгострокового успіху підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Борисюк І.О., Єрмоєнко А.В. Основні напрями підвищення конкурентоспроможності підприємства. *Зовнішня торгівля: право та економіка*. 2017. № 6 (35). С. 29-35.
2. Іванюта В. Ф. Теоретико-методологічні підходи формування конкурентоспроможності. *Агроінком*. 2008. № 1-2. С. 97–101.
3. Леськів Г. З., Франчук В. І., Левків Г. Я., Гобела В. В. Управління конкурентоспроможністю підприємства: навч. посіб. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 220 с.